

Thema	Duurzaam bouwen
Nummer	1.03

STAPPENPLAN:

DUURZAME NIEUWBOUWWONING EN INGRIJPENDE ENERGETISCHE WONINGRENOVATIE

INHOUD

1. Kies voor een centraal gelegen en goed bereikbare locatie geschikt voor het bouwen..... 2
2. Bepaal je ambitieniveau en streefdoelen 2
 - Op het vlak van energieprestaties 2
 - Op het vlak van waterprestaties. 2
 - Op het vlak van materiaalprestatie 2
 - Op het vlak van akoestische prestaties 2
 - Op het vlak van toegankelijkheid: 3
3. Toets je voorontwerp af aan volgende ontwerpmaatregelen 3
4. Keuzes op vlak van U-waardes en installaties vloeien voort uit stappen 1 tot 3 3
5. Toets elke keuze af aan de stappenstrategie 4

1. Kies voor een centraal gelegen en goed bereikbare locatie geschikt voor het bouwen.

Check de [mobiscore](#) van de buurt. Overweeg renovatie of herbouw in plaats van nieuwbouw. Kies voor een rijwoning, of eventueel een halfopen bebouwing.

2. Bepaal je ambitieniveau en streefdoelen

Op het vlak van energieprestaties .

Welk E-peil wil je behalen?

Houd hierbij in je achterhoofd dat een laag E-peil geen garantie is op een energiezuinig ontwerp. Een woning met een redelijk hoog verbruik en een grote PV-installatie kan eenzelfde E-peil hebben als een woning met een zeer laag verbruik en een kleine (of geen) PV-installatie.

Welk S-peil wil je behalen? Welke netto-energiebehoefte voor verwarming?

Hoe groot wordt je aandeel van energie uit hernieuwbare energiebronnen?

De wettelijke eisen evenals de ambities die we vanuit de Provinciale Steunpunten Duurzaam Wonen en Bouwen nastreven vind je in volgende fiche:

['Energieprestaties en installatie-eisen - wettelijke eisen en ambities'](#)

Op het vlak van waterprestaties.

[Regenwater](#) is voor laagwaardig gebruik (toilet, schoonmaken, wasmachine, enz.) een goed alternatief voor drinkwater. Laat je adviseren door een deskundige voor het bepalen van de grootte ervan.

Als je weinig regenwater kan opvangen kan je overwegen om het afvalwater van de wasmachine, bad, douche en de kranen te gebruiken, bijvoorbeeld voor de toiletspoeling, weliswaar na zuivering.

De wettelijke eisen evenals de ambities die we vanuit de Provinciale Steunpunten Duurzaam Wonen en Bouwen nastreven vind je in volgende fiche:

['Waterprestaties - wettelijke eisen en ambities'](#)

Op het vlak van materiaalprestatie

Gebruik [milieuvriendelijke materialen](#). Houd hierbij rekening met de manier waarop ze zijn geproduceerd, de gebruikte grondstoffen, het transport, enz.

Bouw met aandacht voor de principes van [circulair bouwen](#): veranderingsgericht bouwen, met waardebehoud van materialen (met het oog op hoogwaardig hergebruik of recyclage) ...

Op het vlak van akoestische prestaties

Besteed voldoende aandacht aan [geluidsisolatie](#). Dit verbetert je akoestische comfort, zowel voor ongewenst lawaai van buitenaf (verkeer, trein, vliegtuigen, school, ...) als voor intern geluidsoverdracht (bijvoorbeeld tussen slaapkamers en overige ruimtes).

Op het vlak van toegankelijkheid:

Houd rekening met de functionaliteit en comfort van alle bewoners en bezoekers, zowel nu als in de toekomst. Woonwensen kunnen veranderen. Denk daarom aan de aanpasbaarheid van je woning.

3. Toets je voorontwerp af aan volgende ontwerpmaatregelen

- Hou rekening met mogelijk toekomstig gebruik van de woning en integreer eventueel al een aantal voorzieningen. Wijzigt het aantal bewoners? Willen de bewoners ook op hogere leeftijd in de woning blijven, of zijn er aangepaste woningen in de buurt? Is ze geschikt om er een kangoeroewoning van te maken?
- (Ver)bouw niet groter dan nodig. Iedere vierkante meter bebouwde oppervlakte brengt een onderhouds-, verwarmings- en renovatiekost met zich mee. Ga na of de aanbouw(en) echt nodig is (zijn) om voldoende ruimte aan de bewoners te bieden, of dat het ook best zonder zou lukken. De (meestal) compacte vorm van de hoofdwooning laat zich eenvoudiger en goedkoper isoleren, het te verwarmen volume is kleiner en er is meer lichtinval en contact met de tuin mogelijk.
- (Ver)bouw [compact en vormefficiënt](#).
- Groepeer vochtige ruimtes en voorzie voldoende ruimte voor de installaties.
- Maak een duidelijke scheiding tussen het geïsoleerde en niet-geïsoleerde, en dus niet-verwarmde, deel van de woning. Een garage, kelder of zolder die enkel als bergruimte dient, hoeft niet mee in de isolatieschil te zitten.
- Haal [daglicht](#) binnen, maar overdrijf niet met glasoppervlaktes: ze zorgen voor meer warmteverliezen en verhogen het risico op oververhitting.
- Haal via glas in de zuidgevels [passieve zonnewinsten](#) binnen tijdens het stookseizoen.
- Beperk oververhitting in de zomer. Overdrijf niet met beglazing en plaats buitenzonnewering. Installeer een systeem voor intensieve natuurlijke nachtventilatie.

4. Keuzes op vlak van U-waardes en installaties vloeien voort uit stappen 1 tot 3

Toets ze af met als doel het [ambitieniveau](#) te verscherpen en/of de ontwerpmaatregelen te optimaliseren. Zorg ervoor dat de resterende warmtevraag zo efficiënt mogelijk ingevuld kan worden met hernieuwbare energie, compenseer de beperkte hulpenergie die je nog nodig hebt met PV.

5. Toets elke keuze af aan de stappenstrategie

Beperk de vraag naar ruimte, energie, water en grondstoffen

Bijvoorbeeld:

- ruimte: slim gebruik maken van een zolderruimte
- energie: doorgedreven isoleren
- grondstoffen: gebruik maximaal de bestaande structuur voor het nieuwe ontwerp bij renovatie

Hergebruik reststromen

Bijvoorbeeld:

- energie: warmteterugwinning ventilatielucht en douchewater

Vul de resterende behoefte duurzaam in:

Bijvoorbeeld:

- energie: geen fossiele brandstoffen meer

Geen afval/wel grondstoffen

Bijvoorbeeld:

- grondstoffen: gebruik recupereerbare isolatieplaten i.p.v. gespoten PUR